

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาของไทย เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีที่อยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของไทยทั้งรัฐบาลและเอกชน จำนวน 420 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักบัญชีที่อยู่ในสถาบันการศึกษาของไทยทั้งรัฐบาลและเอกชน จำนวน 201 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608-609 และ บุญชม ศรีสะอาด, 2545) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ผู้วิจัยต้องการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 50% ของประชากรแต่ละสถาบัน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 420 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของนักบัญชีในสถาบัน
อุดมศึกษาของไทยจำแนกตามประเภทสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา	จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม (คน)
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	27	14
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	74	35
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	45	22
4. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	26	13
5. มหาวิทยาลัยมหิดล	104	52
6. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	34	15
7. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	19	8
8. มหาวิทยาลัยศิลปากร	22	10
9. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	16	7
10. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	12	5
11. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	3
12. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	6	3
13. มหาวิทยาลัยราชธานี	5	2
14. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย	3	1
15. วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์	7	4
16. วิทยาลัยนครราชสีมา	6	3
17. วิทยาลัยพิชญบัณฑิต	4	2
18. วิทยาลัยสันตพล	4	2
รวม	420	201

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้นักบัญชีที่ทำงานในสถาบันอุดมศึกษาของไทย จำนวน 420 คน โดยในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของเอกสารเตรียมนำส่งไปรษณีย์

2. ยื่นขอหนังสือราชการจาก คณะการบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่นโดยแนบพร้อม กับแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการเริ่มส่ง แบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2558 จำนวน 420 ฉบับ ตามที่อยู่ของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยแนบซองจดหมายติดแสตมป์ไปพร้อมกัน เพื่อขอความ อนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วัน หลังจากได้รับ แบบสอบถาม

4. เมื่อครบกำหนด ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของ แบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืน เปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่ง สอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบ กลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

5. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์

สถานที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ขอนแก่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ต่อเดือน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ประเภทสถานศึกษา จำนวนบุคลากรทั้งหมดในปัจจุบัน จำนวน นักศึกษาทั้งหมดในปัจจุบัน และระยะเวลาที่ทำการเปิดสอน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางการบัญชี จำนวน 17 ข้อ

ประกอบด้วยด้านการวางแผนการบริหารงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จำนวน 5 ข้อ ด้านการติดตามและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ ด้านการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง จำนวน 3 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการทำงาน จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านการทำงานต้องเชื่อถือได้ จำนวน 4 ข้อ ด้านงานสำเร็จทันเวลา จำนวน 3 ข้อ และด้านผลงานได้มาตรฐาน จำนวน 4 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางการบัญชี และประสิทธิภาพการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถาม เป็น 4 ส่วน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับ วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดของการวิจัย พร้อมทั้งนำเครื่องมือของ ไพโรประพันธ์ วัชชุม (2552 : 125 – 127) มาประยุกต์ใช้ในแบบสอบถามส่วนของประสิทธิภาพการทำงาน
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัย
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
6. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 6.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย จำนวน 30 คนแรก
 - 6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.3449– 0.5556 และประสิทธิภาพการทำงาน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.3008

- 0.5200 (ดูตาราง 4-36 ภาคผนวก ข)

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการปฏิบัติงานทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.8882 – 0.8929 (ดูตาราง 4-36 ภาคผนวก ข) และประสิทธิภาพการทำงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.8885 – 0.8907 (ดูตาราง 4-36 ภาคผนวก ข)

7. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใน สถาบันอุดมศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ สถาบันอุดมศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 และ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางการบัญชี และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีใน สถาบันอุดมศึกษา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยาย และสรุปผลการวิจัยได้

กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102-103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99 -100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 และ 6 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทางการบัญชี และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษา จำแนกตามประเภทสถานศึกษา จำนวนบุคลากรทั้งหมดในปัจจุบัน จำนวนนักศึกษาทั้งหมดในปัจจุบันและระยะเวลาที่ทำการเปิดสอนแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบพหุคูณ (Multivariate Analysis of Variance : MANOVA)

ส่วนที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างการปฏิบัติงานทางการบัญชี ที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสถาบันอุดมศึกษา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentages)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation

3. สถิติที่ใช้ทดสอบคุณลักษณะตัวแปร คือ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity Test) โดยการใช้ Variance Inflation Factors (VIF)
4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - 4.1 F - test (ANOVA และ MANOVA)
 - 4.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)
 - 4.3 การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)